

UUTISKIRJE

Olá meus amigos! – Terveiset teille ystävät, tuttavat ja lähettäjät

Hyvää kesää! Kirjoitan tätä teille juhannusaattona (toki tämä lähetetään teille vasta viiveellä). Täällä eteläisellä pallonpuoliskolla me elämme kuitenkin ”talvea” eli viileämpää ja kuivaa aikaa. Teillä soi suvivirsi, moni painoi päähänsä valkolakin jo muutama viikko sitten, luonto on kukkeimmillaan, seurakunnissa on meneillään rippileirejä ja moni teistä lienee lomalla. Näinä päivinä Angolankin koululaiset jäävät lomalle.

Olen yleensä aktiivinen kirjeiden kirjoittaja, mutta nyt on mennyt jo melkein viisi kuukautta vuoden ensimmäisestä kirjeestäni. Pahoittelut tästä.

Vaihtelevia työtehtäviä ja virkistymistä luonnossa

Tammikuussa oli työrintamalla hiljaisempaa. Sitä väritti suomalaisten vapaaehtoistyöntekijöiden perehdyttäminen Lubangon oloihin ja heidän vapaaehtoistyöjaksonsa ohjaaminen. Onneksi siihen oli hyvin aikaa. Lähes kolme kuukautta saimme pitää aivan huippuvapaaehtoisia Angolassa ja Onnellisen lapsen toiminnassa. Aika meni siivillä! He tekivät hyvää työtä sydämellä, ja taisi Angola ja etenkin lapset jättää aika syvän vaikutuksen heihin. Kuvassa olemme Serra de Leban maisemissa.

Helmikuun puolenvälin jälkeen meni aktiivisempi vaihde päälle myös muissa työtehtävissäni. Minusta on mukava, kun on monia tehtäviä, joihin energia suunnata. Helmi- ja toukokuussa sain olla vetämässä ryhmätyöskentelyjä kirkon vastuunkantajille tulevaa kirkon strategiatyöskentelyä varten. Mielenkiintoista kuulla arvioita kirkon eri työalojen vahvuuksista ja heikkouksista.

Maaliskuussa teimme riemukkaan matkan naapurimaahan Namibiaan. Eteläisen Afrikan luterilaisten kirkkojen järjestö, Lucsa, järjesti kristillisen kasvatuksen koulutuksen Windhoekissa. Matkasimme sinne Lubangosta pari päivää täydellä autolla, minä kuskina. Mukana oli lisäksi Angolan kirkosta lapsityön, nuorisotyön, naistyön ja miestyön vastaavat sekä kaksi vapaaehtoista. Oli tunnelma kuin linja-autossa! Vaikka teimme matkaa monta tuntia, se meni sutjakkaasti; olihan hyvä seura ja keskustelut varsin mukavia ja avartavia. Vapaaehtoistyöntekijöillemme se oli myös hyvää kielikylpyä. Tietystihän me portugaliksi haastelimme!

Matkanteko oli siis hyvä kokemus jo sinänsä, mutta myös perillä Windhoekissa meillä oli rikasta yhteyden, oppimisen ja jakamisen aikaa keskenämme. Tämä oli klusterikoulutus, jossa olivat mukana Angolan, Botswanan ja Namibian luterilaiset kirkot. Opimme mm. Lucsasta, ilmastokestävyydestä, lähisuuhdeväkivallasta ja musiikin tärkeydestä. Oli myös valaisevaa tutustua erilaisiin laulu- ja muihin

UUTISKIRJE

perinteisiin ja tapoihin näin luterilaisten kirkkojen keskenkin. Iloitsin, että sain olla mukana mahdollistamassa tätä kokemusta angolalaisille työtovereilleni.

Huhtikuussa sain viettää lomaa, ja sain ystävän Suomesta kylään. Meillä olikin ihanan rentouttava loma Angolassa ja Namibiassa. Myös vapaaehtoisten kanssa vietin vapaita viikonloppuja sekä Angolan että Namibian luonnosta rennosti nauttien. Luonnossa oltiin myös seurakunnan nuorisoporukalla vappuna, kun teimme lähivuorille päivän patikkaretken. Nousua – ja laskua – oli reilusti, joten illan hiippiessä kotiin palattua kroppa oli ihanan riutunut ja väsynyt. Monesti yleisinä vapaapäivinä kirkossa järjestetään erityistä ohjelmaa. Oli ihana, että minutkin otettiin mukaan tälle retkelle.

Toukokuun kohokohta oli Lähetysseuran kumppaneiden online-konsultaatiopäivät. Varsinainen viiden vuoden välein ihmisiä konkreettisesti yhteen tuova kumppanikonsultaatio on elokuussa Suomessa, mutta tänä vuonna järjestimme myös alueellisia ennakkokonsultaatioita, jotta kaikkien kumppaneiden ääni tulisi vielä paremmin kuuluviin. Afrikan alueen kaksipäiväisessä ohjelmassa oli mukana lähes 50 edustajaa 24:stä kumppanikirkosta tai -järjestöstä ja lisäksi meitä lähetyseuralaisia. Päivien tavoitteena oli muun muassa kumppanien kuuleminen heidän toiveistaan ja tavoitteistaan kumppanuudelle, yhdessä oppiminen ja yhteisen näyn vahvistaminen, verkostoitumisen edistäminen ja kumppanien informoiminen Lähetysseuran tavoitteista, toiveista ja realiteeteista. Päivät olivat onnistuneet, ja saimme palautetta ja ideoita jatkoon.

Kesäkuussa sain taas linjoja pitkin vieraila useilla ripareilla – niin kuin muuten myös tammi-maaliskuussa. Kiitos niistä mahdollisuuksista! Tsemppiä vielä kaikille tänä kesänä tuleville rippikouluille – niin nuorille kuin työntekijöille!

Muhokseen sellaisia terveisiä, että tekemistänne kestoiteistä on iloa edelleen. Sain niitä teiltä aiemmin niin reilusti, että toin niitä Suomesta erissä, ja niinpä niiden kanssa olen pitänyt murrosikä- ja kuukautisaiheisia keskusteluja tyttöjen kanssa näin pitkällä aikajanelalla. Jokainen tyttö saa tilaisuudesta muistoksi kestoiteen.

Yhteyden ja oppimisen iloa koulutusreissulla

Minulla on ollut aktiivinen kesäkuu. Pääsin taas pitkästä ajasta maaseutumatkailemaan, kun järjestin Etelä-Angolassa Omukulun rovastikunnassa pyhäkouluopettajien koulutuksen. Kolme täyttä (!) päivää opetusta, oppimista ja jakamista sekä matkat ja sunnuntain lopettajaisjumalanpalvelus päälle. Kylläpä sain oppia paljon! Ja itsekin toki opettaa ja jakaa.

UUTISKIRJE

Tämä oli mielenkiintoinen kokemus kaikkienensa. Alkaen jo maaseutuolosuhteista, jotka ovat niin erilaiset kuin elämäni kaupungissa! Ei sähköä, eikä vessaa. Nukuin autossa (tämä oma valintani, sillä auto on mielestäni lämpimämpi ja mukavampi kuin telttä). Hyvin nukutti, makuupussissa oli lämmintä. Öisin kun viilenee tähän aikaan vuodesta. Ruuaksi oli kolmesti päivässä hirssipuuroa; lounaalla ja illallisella lihaa sen ohessa. Ei mitään kasviksia. Ruuanlaittovesi oli ihan sameaa, haettu varmaan lähijoesta. Minulla oli oma juomavesi, mutta söimme yhteistä samaa ruokaa. Hyvin on rukoiltu, kun ei tullut mahaongelmia.

Perheissä lapsia on paljon (esimerkiksi sunnuntain pyhäkoulussa pikaisesti laskien oli paikalla noin sata lasta). Moni aikuinenkaan ei osaa lukea. Siinäpä oli haastetta omalle opetukselle ja ajattelulle. Ei voi sanoa, että lukekaa raamatun teksti hyvin ennen opetusta, tai että kierrätysmateriaalista voi askarrella lasten kanssa, tai että netistä löytyy lisää ideoita. Kun ei ole edes niitä kierrätysmatskuja tai internetiä käytössä, kun radiokin kuuluu vain harvoin paikoin. Ja kaikilla opettajilla ei tosiaan ole lukutaitoa.

Koulutuspäivillä oli aivan ihana vastaanotto ja yhteyden kokemus - vaikka emme puhuneet edes yhteistä kieltä. Tulkkina (portugali-kwanjama) suureksi avuksi oli seurakuntanuori-Frans, ja sen lisäksi osallistujien joukossa selvennettiin asioita vielä tarvittaessa kwanjamasta nkumbiksi tai muille kielille. Kirkossamme on totuttu moninaiseen kieliympäristöön. Ihailen!

Minulla oli hyvin vastaanotettu, kunnioitettu ja rakastettu olo. Sunnuntain jumalanpalveluksen yhteydessä kiitokseksi esitetyt laulut ja tanssit saivat minut herkistymään. Olen todella ylpeä ennakkoluulottomasta 15 naisen joukosta (kuvassa), joka rohkeasti uskaltautui mukaan keskusteluihin, kysymään asioita, jakamaan omista olosuhteistaan ja jopa mukaan leikin temmellykseen – vanhinta osallistujaa myöten.

Kuten ennenkin, nämä koulutukset ovat minulle tässä työssäni kultahippuja ja mieluisimpia työtehtäviä. Olen tyytyväinen onnistuneen kurssin ja hyvien keskustelujen puolesta. Minulla on valtava kiitosmieli tuosta koulutuksesta ja yhteyden kokemuksesta. Oli ihanaa. Kiitos Jumalalle siitä, että saamme olla yhdessä, saamme oppia toisiltamme, olemme Kristuksessa yhtä, vaikka olemmekin kaikki erilaisia.

Lasten kesäkuu

Angolassa tunnutaan pitävän teemakuukausista. Klassikko on naisten maaliskuu, março mulher. Loogista - siinä kun on angolalaisten, kansainvälinen ja afrikkalaisten naisten päivät 2.3., 8.3. ja 16.3. Nyt sain oppia, että kesäkuu on puolestaan ainakin täällä Angolassa lasten kesäkuu.

Kansainvälinen lasten päivä julistettiin vuonna 1925 Genevessä lasten hyvinvoinnin maailmankonferenssin yhteydessä, ja siitä lähtien sitä on vietetty 1. kesäkuuta useissa maissa, myös Angolassa, Portugalissa ja Mosambikissa. Lisäksi afrikkalaisten lasten päivää (Day of the African Child), on vietetty vuodesta 1991 alkaen 16.6. (lähde: [Dia das Crianças – Wikipédia, a enciclopédia livre \(wikipedia.org\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Dia_das_Crianças))

UUTISKIRJE

Tiedoksenne myös, että YK tunnustaa marraskuun 20. päivän maailman lasten päiväksi, koska se on päivä, jolloin hyväksyttiin lapsen oikeuksien yleismaailmallinen julistus vuonna 1959 ja lapsen oikeuksien yleissopimus vuonna 1989. Itse olen oppinut tietämään tämän marraskuun päivän lapsen oikeuksien päivänä.

Omasta tehtävästäni (asiantuntija, lapset ja nuoret) käsin on hienoa, että lasten mukanaoloa ja arvoa pidetään erityisesti yllä. Kesäkuun ensimmäisessä jumalanpalveluksessa Lubangon Santo Antonion kirkossa pastori Afonso Ndawanapo piti ihanan rohkaisevan saarnan lasten ja kasvatuksen tärkeydestä. Kuukauden viimeisenä päivänä puolestaan aion osallistua Lubangon toisen seurakunnan, Uuden Jerusalemin seurakunnan, lasten teemapäivään. Kirkossakin on hyvä pohtia lasten asioita ja pitää huolta, kunnioittaa, rakastaa.

Vuotta on puolet edessä. Angolan kirkossa on vallan aktiivinen vuosi: työalajohtajien kokoukset, lähetysjuhlia, eri alojen konferensseja, valtakunnallinen nuortenleiri, hiippakuntatoimiston kivijalan muuraus ja etenkin kirkolliskokous, joka on iso ponnistus marraskuussa. Ja tietysti aktiivinen seurakuntatoiminta kaiken pohjalla. Minun työnkuvani on säilynyt entisellään, mutta käytännön tasolla tulee aina välillä erilaisia tehtäviä. Nytkin on kaavailuja loppuvuodelle vähän uusillekin jutuille. Katsotaan, miten ne etenevät ja päätyvätkö ne vielä uutiskirjeeseen asti.

Teijan kuulumisia

Tätä työkauttani Angolassa ovat varjostaneet ikävämät uutiset Suomesta, kun isältäni löydettiin parantumaton syöpä. On ollut hätkähdyttävää, ja niin ihanaa, että kertoessani yllättävästä perhetilanteesta, sain heti valtavat rukousjoukkiot rukoilemaan isäni, äitini ja perheeni puolesta. Tuntui, että koko Angola ja eteläinen Afrikka rukoili isän ja perheemme puolesta niin Angolan kirkossa, Lähetysseurassa, Lucsassa (eteläisen Afrikan luterilaiset kirkot), Angolan lähetystyöntekijöiden keskuudessa ja vaikka missä. Jopa Lucsan johtaja Etelä-Afrikasta laittoi minulle sähköpostia kuultuaan isäni tilanteesta: “Tiedä, että me rukoilemme kanssasi ja isäsi puolesta. Matkusta rauhassa hänen luokseen. Jos tarvitset jotakin, me olemme täällä tukenasi.”

Tiedän. Ja se tuntuu kannattelevalta. Kyllä Suomessakin on tukea ja rukoilijoita, mutta tuntui erityisen hyvältä, että juuri täällä kaukana Suomen kotoa ihmiset ympärilläni elävät mukana. Kuolemanläheisyys ja suru yhdistävät.

UUTISKIRJE

Minun piti pyöryttää ohjelmani ja aikomukseni uusiksi. Oli mentävä Suomeen, jotta voisin olla lähellä perhettä tässä tilanteessa. Isäni ei jaksellut kuukausiin kovin hyvin, mutta hänellä ei ollut kipuja ja sai olla kotona, mikä oli tärkeintä. Syöpä levisi, ja kalusi ahneesti vähitellen kaiken: voimat, lihakset, ruokahalun, sanat...

Lopulta Jumala kutsui isän, ja hän sai nukkua pois. Isämme kuoli huhtikuun lopulla. Seurakuntaperheen tuki ja rukoukset jatkuvat edelleen, ja se on koskettavaa.

”Seitsemänkymmentä on vuosiemme määrä, tai kahdeksankymmentä, jos voimamme kestää. Ja kaikki niiden meno on vain turhuutta ja vaivaa, ne kiitävät ohitse, ja me lennämme pois. Opeta meille, miten lyhyt on aikamme, että saisimme viisaan sydämen. Ravitse meitä armollasi joka aamu, niin voimme iloita elämämme päivistä.” Ps. 90:10, 12, 14

Olin hetken pois töistä ja sitten tein etätöitä Suomesta käsin. Tästä joustavuudesta työni järjestelyssä olen kiitollinen Lähetysseuralle ja työkumppaneillemme. Hautajaisten jälkeen tämä kolmas työkausi ja arki Angolassa on jatkunut. Äitini ja muun perheeni erilainen elämä jatkuu Suomessa. Etenkin äidille muutos on rankka yli 50 avioliittovuoden jälkeen. Oikein mielellään voitte muistaa meitä rukouksissanne myös tässä uudessa elämäntilanteessa eteenpäin.

Tällä hetkellä taaksepäin katsoessani takanani on erityinen vuosi, johon mahtui paljon kaikkea niin yksityis-/perhe-elämässä kuin työrintamallakin. Kaikessa olen onneksi saanut olla Jumalan kämmenellä ja turvata Jumalan johdatukseen ja huolenpitoon. Luota sinäkin, että sinua kannatellaan ja johdatetaan, millaisessa tilanteessa sinä oletkaan.

Kesäterveiset sinne Suomeen!

Kiitos, että uskollisesti rukoilette työn ja Angolan kirkon puolesta. Rukoukset todella kantavat!
Kiitos, kun olet mukana tällä matkalla kanssani Angolan ja Afrikan maisemissa.
Jatkukoon yhteinen työmme Jumalan käsinä ja jalkoina maailmassa!

Siunausta!

Terveisin Teija Lievonen

*Kristus kuninkaan kanssa on hyvä olla!
Kuva: Anne Happonen*

UUTISKIRJE

” Iloitkoot kaikki, jotka sinuun turvaavat, loppumaton olkoon heidän riemunsa! Sinä suojelet niitä, jotka rakastavat sinua, sinä olet heidän ilonsa lähde. Sinä, Herra, annat siunauksesi vanhurskaalle, sinun hyvyttesi suojaa häntä kuin kilpi.” Ps. 5:12–13

Facebookissa [Suomen Lähetysseura eteläisessä Afrikassa](#) -sivulla voi seurata kuulumisia työalueelta. Myös [Lähetysseuran yleisistä Facebook-sivuista](#) kannattaa käydä tykkäämässä ja seuraamassa!

Esittelyvideo suunnattu erityisesti työtä tukeville seurakunnille (vuodelta 2021). Video on YouTubessa. Linkin kautta pääsee suoraan videoon: <https://youtu.be/oTSNXOdypU>

Ei kannata lähettää isompaa postia minulle tai Angolan hankkeisiin. Uuden tullisysteemin mukaan ihan kaikki ulkomailta tuleva, tavallista kirjettä suurempi asia on tullattava, siitä on tehtävä selvitys ja maksettava sekä tullille että postille. On ihana ajatus, että haluatte muistaa myös konkreettisilla asioilla, mutta jospa tekisimme niin, että Suomessa käydessäni (tai jos joku muu on Suomesta käymässä täällä) voin ottaa vastaan teiltä juttuja ja tuon itse mukanani laukuissa, niin vältetään tuo posti-tulli-show.

Teija Lievonon

KM, käsityön ja uskonnon opettaja
- Asiantuntija, lapset ja nuoret
- Asuinpaikkana Lubango Angolassa
- Rautavaaralaislähtöinen, mutta porvoolaistunut savolainen

Rukousaiheet

- Äitini ja muu perheeni Suomessa uudessa elämäntilanteessa ilman isäämme
- Kiitos Omukulun koulutuksesta. Siunaa kaikkia seurakuntia ja vastuunkantajia etenkin siellä.
- Kirkon nuortenleiri elokuussa
- Kumppanuuskonsultaatio ja kumppaneidemme vierailut Suomessa elokuussa
- Lähetysseuran kaikki työ
- Kiitos tärkeistä, työtä uskollisesti tukevista seurakunnista ja ihmisistä

Voit tukea työtäni myös taloudellisesti lahjoittamalla haluamasi summa MobilePaylla numeroon **58735** tai tilisiirrolla **FI38 8000 1400 1611 30**. Muista kirjoittaa viestikenttään minun nimeni, myös MobilePayssa.

Auta nyt
köyhyyden ja nälän keskellä eläviä
sopeutumaan ilmastonmuutokseen!
ymparistopankki.fi

